

Timrå kommun
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium

2020-02-11

Revisionsrapport "Grundläggande granskning"

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en grundläggande granskning för att bedöma om nämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Revisionen önskar att Kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 8 maj 2020. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Timrå kommuns revisorer

Sten Ekström
Ordförande

Kenneth Norberg
Vice ordförande

Grundläggande granskning - Kommunstyrelsen

Revisionsrapport

Timrå kommun

KPMG AB

2020-02-11

Antal sidor 8

Timrå kommun
Grundläggande granskning - Kommunstyrelsen

2020-02-11

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	3
3	Enkät – resultat	4
3.1	Utbildning	4
3.2	Målstyrning	5
3.3	Ekonomistyrning	6
3.4	Uppföljning av intern kontroll	7
4	Risker och utmaningar identifierade av styrelsen	8

Timrå kommun
Grundläggande granskning - Kommunstyrelsen

2020-02-11

1 Sammanfattning

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattade bedömning är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan förstärkas och att arbetet med intern kontroll kan ses över.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att kommunstyrelsen ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål se avsnitt 3.2
- att kommunstyrelsen säkerställer att uppföljning av internkontroll omfattar de mest väsentliga kontrollerna, se avsnitt 3.4
- att kommunstyrelsen löpande under året följer upp kontroller, se avsnitt 3.4

2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har ledamöterna i styrelse och nämnder fått frågor skickat till sig via en webbenkät. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Gällande lagar och rekommendationer avseende
- Tillämpbara interna regelverk och policys

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Enkät till kommunstyrelsens ledamöter
- KPMG har tillsammans med revisionen har träffat presidiet
- Dokumentstudier av underlag erhållits av kommunstyrelsen och inhämtas från hemsida, bl.a. protokoll, verksamhetsplan, delårsrapport, internkontrollplan.

Rapporten är faktakontrollerad av ordförande och kommunchef.

3 Enkät – resultat

Enkäten har skickats till 22 ledamöter. Sex ordinarie ledamöter och sju ersättare har svarat.

3.1 Utbildning

För att underlätta införandefasen i den politiska arenan för nya ledamöter och ersättare har styrelsen erbjudit en övergripande politikerutbildning som sträckte sig över tre dagar. Utbildningen byggde bl.a. på styrelsens arbete och ansvar samt kommunens modell för styrning och ledning. De förtroendevalda fick även delta i en workshop gällande ny ledningsfilosofi och styrmodell.

Vidare har kommunen erbjudit ordförande och vice ordförande en endagsutbildning i sammanträdesteknik. Utbildningen byggde på kommunallagens krav på beslutsfattande, sammanträdestekniker och övningar kring hur olika scenarier kan hanteras av en ordförande.

De förtroendevalda har även under hösten tagit del av en tvådagarsutbildning i internkontroll.

Av de svarande anser nio ledamöter att de tagit del av ändamålsenlig utbildning.

3.1.1 Bedömning

Vi ser positivt på att de förtroendevalda erhållit utbildning.

3.2 Målstyrning

1	Mål och måluppfyllelse	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är tydligt kopplade till KF:s mål?	10	1	1	1
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara	9		3	1
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	9		2	2
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?	9		2	2

Styrelsen antog den 4 december år 2018 verksamhetsplan för år 2019¹. I verksamhetsplanen framgår de kommunövergripande målen som ska enligt den modell som inledningsvis presenteras brytas ned till aktiviteter för att därefter följas upp.

Vi kan genom verksamhetsplanen ta del av ett antal aktiviteter som enligt inledningen ska leda till att kommunen uppnår mål och vision. För respektive aktivitet framgår en koppling till vilket mål aktiviteten syftar till att uppnå samt avsedd effekt. Vi noterar däremot att två styrtal som enligt kommunfullmäktiges verksamhetsplan avser kommunstyrelsen saknas i verksamhetsplanen, däribland styrtalet avseende livskvalitet, service och klimatsmart liv.

Av delårsrapporten per 2019-08-31, som är densamma som för kommunens som helhet, framgår att kommunstyrelsen följt upp 16 av 20 styrtal. Av dessa bedöms verksamhetsmålet avseende bredbandsuppkoppling och andelen nya bostäder som uppnått. Till bedömningen vad gäller verksamhetsmålen som inte bedöms som uppfyllda per sista augusti framgår kommentarer om åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. Av delårsrapporten framgår även att de verksamhetsmål som inte följts kommer att mätas per helår.

3.2.1 Bedömning

Det är enligt vår bedömning väsentligt att samtliga styrtal som gäller styrelsen inarbetas i verksamhetsplanen.

Vi anser att kommunstyrelsen regelbundet bör följa upp samtliga aktiviteter och styrtal för att säkerställa att de övergripande målen nås. Detta för att vid avvikelser kunna fatta beslut om måluppfyllande åtgärder.

Vi rekommenderar därför att styrelsen ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

¹ 2018-12-04 § 344

3.3 Ekonomistyrning

2	Ekonomistyrning	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har styrelsen/nämnden fastställt en budget i balans?	12		1	
2.2	Följer nämnden upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?	12		1	
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?	4	2	7	
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?	8	2	3	

Kommunstyrelsen antog 4 december år 2018² budget motsvarande 95 mnkr för år 2019.

Vi har tagit del av en ekonomisk kvartalsrapport per 2019-03-31 som visar en positiv budgetavvikelse motsvarande 3 mnkr och en helårsprognos motsvarande -1 mnkr. Helårsprognosen förklaras främst av ökade kostnader för flygtrafiken motsvarande 700 tkr. Beslut om åtgärder motsvarande 1 mnkr fattades per 2019-08-20 som bl.a. innefattar nedprioriteringar i samhällsenhetens arbete med marknadsutveckling och fortsatt restriktivitet vad exempelvis gäller inköp.

Av delårsrapporten per 2019-08-31 framgår ett positivt överskott motsvarande 7 mnkr och en helårsprognos på 3 mnkr. Förklaringar till detta är bland annat beslutade besparingsåtgärder och återhållsamhet i verksamheterna såsom restriktivitet avseende anställningar, utbildningar och konferenser.

3.3.1 Bedömning

Vi har inga kommentarer.

² 2018-12-04 § 344

3.4 Uppföljning av intern kontroll

3	Intern kontroll	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	13			
3.2	Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och konsekvensanalysen som ligger till grund för planen?	8	1	3	1
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	11		1	1
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	10		2	1

Kommunstyrelsen har upprättat en risk- och väsentlighetsanalys till grund för internkontrollplanen³. Av internkontrollplanen, som omfattar sex punkter, framgår kontrollernas granskningstillfälle samt ansvarig för återrapportering.

Några av de identifierade höga riskvärden har inte resulterat i någon punkt i internkontrollplanen, däribland GDPR/informationssäkerhet. Det har i samband med faktakontrollen förklarats med att bedömningen varit att området har saknat kontroller att följa upp. Prioriteringen har därför varit att utveckla processen inklusive nödvändiga kontrollmoment.

Vi har tagit del av två uppföljningar av internkontroll avseende direktupphandling och inköp varav de utförda kontrollerna inte visade på några avvikelser.

3.4.1 Bedömning

Vi ser positivt på att kommunstyrelsen tagit fram en risk- och väsentlighetsanalys till grund för uppföljning av intern kontroll.

Vi noterar att flera av de angivna kontrollerna ofta är begränsade till en efterkontroll. Genom att identifiera kontroller som förhindrar att fel uppstår blir processen mer effektiv och risken för fel mindre. Vi anser att styrelsen i högre grad bör fokusera på att följa upp kontroller.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen löpande under året följer upp kontroller.

³ 2019-01-11 § 11

Timrå kommun
Grundläggande granskning - Kommunstyrelsen

2020-02-11

4 Risker och utmaningar identifierade av styrelsen

Styrelsen har identifierat är det ekonomiska läget, kompetens- och resursbrist samt brister i krisberedskap såsom vid långvariga strömavbrott som utmaningar.

Datum som ovan

KPMG AB

Klara Engström
Kommunal revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.